

А. М. Новосад,
М. П. Попик,
Ю. П. Гніденко

Львівський національний
медичний університет
імені Данила Галицького.
Харківський національний
медичний університет

© Колектив авторів

РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ КАЛЬКУЛЬОЗНИЙ ХОЛЕЦИСТИТ, УСКЛАДНЕНИЙ РІЗНИМИ ФОРМАМИ КОЛОМІХУРОВОГО ІНФІЛЬТРАТУ

Резюме. Проаналізовано результати лікування 103 хворих, та проведено порівняльний аналіз показників якості життя. Ефект від застосування запропонованої тактики дозволив підвищити рівень якості життя на 14,2 %. Більш вагомий ефект спостерігався за рахунок покращення фізичного компоненту здоров'я.

Ключові слова: *гострий калькульозний холецистит, коломіхуровий інфільтрат, результати лікування, якість життя.*

Вступ

За останні десятиріччя суттєво збільшилась кількість хворих на ЖКХ за рахунок впливу різноманітних екзогенних та соціальних факторів і широким застосуванням сучасних діагностичних технологій. Поширеність серед населення ЖКХ, за даними різних джерел, становить 5,3–10 % [5]. Суттєвим питанням біліарної хірургії є високий відсоток хворих похилого і старечого віку, та необхідність виконання симультанних втручань [5, 6]. За даними різних авторів питома вага хворих цієї категорії протягом останнього десятиріччя збільшилась до 45 % [2, 7]. ГКХ, ускладнений КМІ зустрічається до 40 %, створюючи значні труднощі при виконанні лапароскопічної холецистектомії (ЛХЕ), часто є причиною конверсії [1]. Ятрогенні пошкодження позапечінкових жовчних протоків, судин гепатодуоденальної зв'язки чи воріт печінки суттєво погіршує результати лікування й якість життя хворих. Широке застосування та розширення показів до лапароскопічних втручань потребує поглибленого дослідження як безпосередніх результатів лікування, так і якості життя даної категорії хворих з метою розробки заходів для їх покращення [3, 4].

Матеріали та методи досліджень

Нами проведено аналіз результатів лікування 103 хворих на ГКХ, ускладнений КМІ різного ступеню щільності та розповсюдження. В умовах деструктивних змін стінки ЖМ холецистектомія є єдиним засобом повноцінного лікування хворих. Стандартна ЛХЕ виконана у 40 хворих основної та 39 хворих контрольної групи. У 5 хворих основної групи та 4 хворих контрольної групи ЛХЕ виконувалась за методикою «від дна», що було зумовлено суттєвими технічними складностями. ЛХЕ за Прибрамом виконана 4 хворим основної та 3 хворим контрольної групи. Субтотальна ЛХЕ виконана у 4 хворих основної та 1 хворого контр-

ольної групи. Лапароскопія та наступна конверсія, холецистектомія, ушиванням дефекту дванадцятипалої кишки та дренажуванням черевної порожнини виконана у 1 хворого основної та у 2 хворих контрольної групи.

Післяопераційні ускладнення спостерігались у 9,25 % основної та 12,24 % контрольної групи. Запропонована хірургічна тактика та передопераційна підготовка сприяла зниженню ускладнень в основній групі на 2,99 %. Летальних випадків у групах не було. Для оцінки якості життя ми застосували адаптовану російськомовну версію короткої форми Medical Study Short Form (SF-36). Результати представлені у вигляді оцінок у балах за шкалами, складеними таким чином, що вища оцінка вказує на вищий рівень якості життя.

Результати досліджень та їх обговорення

Нами проведена оцінка результатів лікування на 7 добу після оперативного втручання за класифікацією Visik. Результати надані в таблиці.

Таблиця

Оцінка результатів лікування

	Основна група (n = 54)		Контрольна група (n = 49)	
	Абс.	%	Абс.	%
Visik. I	39	72,2	34	69,3
Visik. II	9	16,7	6	12,3
Visik III	5	9,3	7	14,3
Visik IV	1	1,9	2	4,1

Таким чином, відмінні та добрі результати у ранньому післяопераційному періоді отримано у 88,9 % основної групи, що на 7,3 % вище в порівнянні з контрольною. Результати лікування отримані за рахунок індивідуального підходу до вибору лікувальної програми, що базувалась на якісній діагностиці локалізації характеру деструктивних змін, основних лабораторних змін і врахування характеру та ступеню розповсюженості інфільтрату. Ретельність виконання операційних втручань і прогнозування розвитку технічних ускладнень забезпечило відсутність летальних ви-

падків та ятрогенних ушкоджень. Активна хірургічна тактика, що застосовувалась у хворих на ГКХ, ускладненому ПІ у хворих основної групи сприяла скороченню терміну лікування в стаціонарі на 3,4 %, а ШІ на 7,3 %. Застосування лімфотропної терапії з диференційованим підходом із урахуванням щільності та розповсюдження інфільтрату дозволило в більш короткі терміни забезпечити інволюцію інфільтрату, що підтверджено результатами УЗД, та уникнути специфічних інтраопераційних ускладнень, скоротити терміни лікування в стаціонарі та покращити якість життя.

Для аналізу якості життя проведено статистичну обробку результатів анкетування хворих на ГКХ, ускладнений КМІ, через рік після оперативного втручання. Обробка проводилась для порівняння в основній та контрольній групах, а також окремо у хворих пухким та щільним інфільтратом в основній та контрольній групах.

Шкали групувались у показники — «фізичний компонент здоров'я» та «психічний компонент здоров'я».

На підставі проведених розрахунків запропоновані тактичні підходи та впровадження удосконаленої методики виконання оперативних втручань дозволили покращити фізичний компонент здоров'я на 10,6 % та покращити психічний компонент здоров'я на 12 %. Таким чином, рівень якості життя підвищено на 9,5 % в основній групі в порівнянні з контрольною.

Нами проведено аналіз результатів анкетування з метою визначення фізичного та психічного компоненту здоров'я та оцінки рівня якості життя у хворих на ГКХ, ускладнений пухким КМІ в основній та контрольній групах. На підставі проведених розрахунків запропоновані тактичні підходи та впровадження удосконаленої методики виконання оперативних втручань дозволили покращити фізичний компонент здоров'я на 13,7 % та покращити психічний компонент здоров'я на

12,6 %. Таким чином, рівень якості життя підвищено на 13,2 % у хворих на ГКХ, ускладнений щільним КМІ в основній групі в порівнянні з контрольною.

Нами проведено аналіз результатів анкетування з метою визначення фізичного та психічного компоненту здоров'я та оцінки рівня якості життя у хворих щільним КМІ в основній та контрольній групах. На підставі проведених розрахунків запропоновані тактичні підходи та впровадження удосконаленої методики виконання оперативних втручань дозволили покращити фізичний компонент здоров'я на 9,7 % та покращити психічний компонент здоров'я на 19,3 %. Таким чином, рівень якості життя підвищено на 14,2 % в основній групі в порівнянні з контрольною.

Висновки

Проведений порівняльний аналіз показників якості життя, отриманих шляхом анкетування, встановлено: у хворих на ГКХ, ускладнений пухким КМІ в основній групі в порівнянні з контрольною відзначається поліпшення фізичного компоненту здоров'я на 10,6 % та психічного компоненту здоров'я на 12,0 %. Рівень якості життя підвищено на 9,5 %. У хворих на ГКХ, ускладнений щільним КМІ досягнуто покращення фізичного компоненту здоров'я на 13,7 % та психічного компоненту здоров'я на 12,6 %. Рівень якості життя підвищено на 13,2 %. Ефект від застосування запропонованої тактики лікування у хворих з різними типами КМІ більш вагомий у хворих зі щільним інфільтратом за рахунок покращення фізичного компоненту здоров'я на 6,7 %. Питома вага психічного компоненту здоров'я суттєво не змінилась. В основній групі у порівнянні з контрольною загальне покращення фізичного компоненту здоров'я зросло на 9,7 % та психічного компоненту здоров'я на 19,3 %, а також рівень якості життя підвищено на 14,2 %.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганков В. А. Осложнения лапароскопической холецистэктомии. Пути их снижения и комплексная профилактика (обзор литературы) / В. А. Ганков // Эндоскопическая хирургия. — 2009. — № 4. — С. 40-46.
2. Котов М. С. Оценка качества жизни пациентов, связанного со здоровьем / М. С. Котов, В. И. Подолужный // Медицина в Кузбассе. — 2007. — № 3. — С. 15-18
3. Орлов С. В. Качество жизни больных, оперированных по поводу калькулезного холецистита различными методами / С. В. Орлов, Г. А. Блувштейн // Саратовский научно-медицинский журнал. — 2007. — № 4(18). — С. 122-124.
4. Петри А. Наглядная статистика в медицине / А. Петри, К. Сэбин; пер. с англ. В. П. Леонова. — М.: Гэотар-Медиа, 2003. — 144 с.
5. Симультанні лапароскопічні оперативні втручання з приводу жовчокам'яної хвороби / М. Ю. Ничитайло, М. С. Загрійчук, І. І. Булик, О. Р. Демченко // Клінічна хірургія. — 2012. — № 3. — С. 5-8.
6. Bhattacharya D. D. Contemporary minimally invasive approaches to the management of acute cholecystitis. — P. a review and appraisal / D. D. Bhattacharya, B. J. Ammori // Surg. Laparosc. Endosc. Percutan. Tech. — 2005. — Vol. 15, № 1. — P. 1-8.
7. Systemic immune response after open versus laparoscopic cholecystectomy in acute cholecystitis." — P. a prospective randomized study / Y.-J. Boo, W.-B. Kim, J. J. Kim [et al.] // Scand. J. Clin. Lab. Invest. — 2007. — Vol. 67, № 2. — P. 207-214.

РЕЗУЛЬТАТЫ ЛЕЧЕНИЯ
И АНАЛИЗ КАЧЕСТВА
ЖИЗНИ БОЛЬНЫХ
ОСТРЫМ КАЛЬКУЛЕЗНЫМ
ХОЛЕЦИСТИТОМ,
ОСЛОЖНЕННЫМ
ПЕРИПУЗЫРНЫМ
ИНФИЛЬТРАТОМ

*А. Н. Новосад, М. П. Попик,
Ю. П. Гниденко*

THE RESULTS OF THE
TREATMENT AND THE
ANALYSIS OF THE
QUALITY OF LIFE OF
PATIENTS SUFFERING
FROM ACUTE CALCULOUS
CHOLECYSTITIS
COMPLICATED BY VARIOUS
FORMS OF PERI-BLADDER
INFILTRATION

*A. M. Novosad, M. P. Popyk,
Yu. P. Gnidenko*

Резюме. Проанализированы результаты лечения 103 больных, проведен сравнительный анализ показателей качества жизни. Эффект от применения предложенной тактики позволил повысить уровень качества жизни на 14,2 %. Более выраженный эффект наблюдался за счет улучшения физического компонента здоровья.

Ключевые слова: *острый калькулезный холецистит, перипузырный инфильтрат, результаты лечения, показатели качества жизни.*

Summary. The results of the treatment of 103 patients were analyzed, a comparative analysis of indices of quality of life was conducted. The effect of the application of the suggested tactics allowed to increase the quality of life by 14.2 %. A more marked effect was observed by means of improving physical component of health.

Key words: *acute calculous cholecystitis, peri-bladder infiltrates, results of treatment, indices of quality of life.*